

דברים מרבותינו מרנן ורבנן גדולי הדור זיע"א ויבדל"ח שליט"א

בענייני דיומא

"מהות" בן תורה, שבת בבית ה', ושיהיה "שם ה'" נקרא עליך

משא הדרכה מרשכבה"ג מרן שליט"א בחובת השעה במעמד האדיר "ועידת בני הישיבות"

המילים כמו שצריך. וכן הכוונה של אמן, זה כבר כתוב, לא ניכנס לזה, לפרטים, זה בנוגע ל"אמן", אחת הדוגמאות.

ויש עוד דוגמאות, הכלל הוא, שלימוד המשנייב חייב להיות בצורה פרקטית, היינו באופן שנוגע "למעשה", אם לומדים הלכות שבת, ישנם סימנים שלא כ"כ חשוב ללמוד [למעשה], כי נוגעים רק למי שיש לו "בית חרושת", ולא נראה לי שיש לכם בית חרושת,,, יש ע"ז סימנים שלימים, אבל כידוע "בורר" זה אב מלאכה שכולם מדברים עליה, על פרטי הדינים, אבל יש לאו דוקא בורר, יש עוד מלאכה, יש מלאכה שקוראים לה "לישה", וקל מאד לעבור עליה, למשל אם מגישים לפניו מאכל, שיש בצד אחד בצלחת, פתיתי אורז או דבר אחר, ומצד שני יש משהו מבושל, כמו ירק מבושל, ומערבבים את זה ביחד, זו שאלה גדולה של לישה, ביום טוב זה מצוה, ובשבת זה "כרת וסקילה", אני אומר לכם דוגמאות, וזה נוגע לדקדוק מצוות.

אבל יש דברים שגם "מהווים" את בן התורה, זוהי ההתנהגות היום יומית שלו בכל הדברים, אי אפשר להיות "דומה לרחוב", צורת הרחוב זה הצורה הכי... לא יודע איך לומר את המילים הכי חריפות, כי כמה שנאמר יותר חריף, זה "עוד יותר חריף..." זה נוגע למלבוש, ונוגע גם להתנהגות, וגם לצורת הדיבור, לאחרונה אמנם כולם מדברים "עברית", אבל יש עברית של "בן תורה", ויש של "הרחוב", ולדבר כמו שהרחוב מדבר, "מאד מאוס", מאד לא בסדר! צריך להיזהר! וגם במלבוש, ובהתנהגות.

יש עוד דבר חשוב, "כבוד הבריות", לכבד! לא רק אנשים גדולים, אלא לכל אדם ואדם, גם "בחורים צעירים", לכבד אותם, לשמוע אותם, לא ללעוג לבן אדם. ובן אדם אפילו אם הוא טועה זה לא נורא, מותר לטעות.

ראיתי מכתב של החזון איש שכותב לאחד, שהוא מבקש ממנו שיודה שהוא טעה, כיוון שגם הוא "יש לו תמיד טעויות", ובסגנון שלו המיוחד, הוא כותב: והטעות לא "מכהה" את כבוד הלומד, מכהה מלשון "כהה", והכוונה שלא מחליש את כבוד הלומד. זה לא נורא אם טועים, נורא זה אם "לא מודים" על האמת, אבל ללמוד לכבד, אפילו אחד אמר לא מוצלח, לכבד כל אחד, לשמוע כל אחד, לכבד בכל המובנים, מבוגר וצעיר, ומה לדבר.

גם צריכים לכבד את "ראשי הישיבות" שמלמדים אותכם תורה, לכבד אותם, לשמוע בקולם, לשמוע את דברי התורה

מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א יחד עם אלפי בני הישיבות המובחרים מטובי עולם הישיבות התקבצו ובאו להאזין לדעת תורה מרשכבה"ג רבינו מרן הגר"ד לנדו שליט"א בחובת השעה, וזלה"ק:

ברשות ראשי הישיבות הרבנים הגאונים שליט"א

התאספנו כאן בנאות קיץ של בחורים מופלגים, עמלי תורה, מעולם הישיבות, שבאו להחליף כח לזמן הבא עלינו לטובה, יהי רצון שתזכו לנצל את זמן המנוחה, ולחזור לספסלי בית המדרש, "ביתר שאת וביתר עוז".

אשריכם, שהינכם עוסקים בתורה גם בימי בין הזמנים, המשיכו לעסוק בתורה, במסירות, בעמל, ככתוב אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש.. התפקיד הגדול שלכם בתור "בחורים מופלגים" הוא כפול ומכופל, התפקיד הוא "ללמוד". כל בחור, כל בן ישיבה, כל לומד תורה, חייב ללמוד ללמוד ושוב ללמוד, בין הזמנים גם זמן של לימוד.

אמרו בשם הגאון רבי רפאל שפירא, חותנו של רבי חיים בריסקער, וחתנו של הנצי"ב, אשרי בן ישיבה בבין הזמנים, כי יכול ללמוד "מה שהוא רוצה", אז תלמדו. אבל יש לכם תפקיד גדול מאד, בתור בחורים מופלגים, של "דמות ודוגמא" לכל הבחורים אחרים, תהיו דוגמא מתאימה, ללימוד, להתנהגות, לכל מילי, לדברים שעושה את הבן תורה.

בן תורה היא "דמות מיוחדת" בכל המובנים, בכל הענינים, הלימוד זה "הדבר החשוב", אך יש ענין גם של "קיום המצוות", דקדוק המצוות, זה דבר חשוב, יש דברים שלא כולם שמים לב אליהם, לא שמים לב.

אני קצת אציין דבר שהוא מאד שכיח, אם לומדים משנ"ב טוב, שמים לב לפרטים הפרקטיים, לא את ההיכי תמצוי הרחוקות, זה לא מנחת חינוך.. צריך ללמוד את הדברים, הנה למשל אני שומע לפעמים, אחד אומר המחזיר שכינתו לציון מודים אנחנו לך, [א.ה. – רבינו הדגים שהאמירה היתה ברצף בלי להפסיק ביניהם], או וויי.. אי אפשר לענות אמן, אסור לענות אמן, זה משנייב בסימן קכ"ד שאסור לענות, אם כבר התחיל בברכה השניה.

מצד שני, אם השייץ אומר המרבה ל-ס-לו-ח במשיכת התיבה, [א.ה. – רבינו הדגיש שהאמירה היתה באיטיות ובמשיכת המילה "לסלוח"], ועד שלא גומר את הסלוח כבר עונים אמן, זה אמן חטופה, אמן קטופה, אמן יתומה, הנה דוגמא, דבר פשוט, הדבר הזה. גם האיך "הוגים" את המילים, לא תמיד הוגים את

שלהם, וכן את המשגיחים שטורחים הרבה עבורכם, ולא כפי ששמעתי שמדברים דברים לא כ"כ נעימים.. כל אחד מחליט לבד, מתאים לו, לא מתאים לו... אלא צריך לדעת "המשגיח קובע, זהו זה", אי אפשר אחרת! זה נוגע לחברות בחדר, ולכל הדברים, צריכים להיות צייתנים, וזה באמת מכבד את הבן אדם, כשהוא "צייתן", לא כשהוא מתעקש.

אמנם כשרבים "בלימוד", זה דבר טוב, כי כל אחד שומע את השני, ובו ברגע שהוא רואה שהשני צודק, הוא אומר אתה צודק, טעיתי, זה לא נורא... לא יקרה לך עם זה שום דבר, תשאר אותו אדם, אותו ת"ח.

וכפי שאמרנו, "תלמיד חכם" זה בכל הדברים, בהתנהגות היום יומית, לגבי מלבוש, וגם בדברים אחרים, להיות "שוניים". וכפי שהקדמנו, אנחנו מדברים בעברית כמו שהרחוב, אבל זה "שתי שפות נפרדות", נפרדות לגמרי! לא לחקות את הדיבור, צורת הדיבור, האמירה, רק להיות הכל בצורה "מכובדת" כמו שבן תורה מדבר.

אני אומר דברים פשוטים, ולכאוף פשיטא מאי קא משמע לן, אבל המסילת ישרים כבר אומר שצריך להגיד "דברים פשוטים". אני מקווה שתקבלו את זה, להתחזק בכבוד הבריות, וההתנהגות יום יומית תהיה מכובדת, כמו שבן תורה הולך, בבית, ברחוב, בישיבה, תמיד, א"א ללכת,, החליפה זה לא רק היכי תמצוי להתפלל בשמונה עשרה,, אלא תפקיד החליפה, "לא הולכים ברחוב רק עם חליפה", אין דבר כזה.

בן תורה צריך ללכת מכובד, גם המלבושים, הכל צריך להיות "בן תורה", ואז כולם מכירים בערכו, חבריו, מכיריו, ורבותיו גם כן מתייחסים אליו בהתאם, איך שהוא מתנהג, לכבד את הבריות כמו שאמרתי, אני חוזר על הדברים עוד פעם ועוד פעם, "לא לחקות את הרחוב", לא להתרחק... [א"ה, מרוח התורה], כי "האויב הגדול" הוא "הרחוב".

ה' יעזור שכל הגזירות הרעות, וכל מה שהם רוצים לעשות לנו, השם "יפר את עצתם במהרה", רק להיות בן תורה.

ומה תפקידו של בן תורה, כבר חזרתי על זה כמה פעמים, מה שאמר הגאון הצדיק רבי משה דויטש זצ"ל, כששאלו אותו יש לך משהו לספר על החזון איש, אמר - אין לי, והתפלאו, אין לו? הרי כל אחד שראה יש לו מה לספר? ואמר "בודאי יש מהחזון"א, בספר יש", אבל אין לי סיפור, בסוף הוא אמר יש לי סיפור ארוך מאד וקצר מאד, היכי תמצוי שלא תמצאו אותו בשום מקום, ארוך מאד וקצר מאד, אולי בקודש הקודשים הארון.. אבל ככה בדרך כלל אין קצר וארוך,, הוא אמר את זה "באידיש" ואני יגיד את זה ישר בעברית, כך אמר: "החזון איש למד ולמד ולמד, ושוב למד..."

אנחנו מקוים ללמוד וללמוד ושוב ללמוד, כי הם חיינו ואורך ימינו, ללמוד, ולהתנהג בדרכי תורה, בנועם של תורה, מה אני יכול להוסיף? לכבד, לשמוע, לציית לגדולים יותר, אלה שמדריכים אתכם, וחפצים בטובתכם, בזה תעשו נחת לכם, להורכים, אלו שמעוניינים בטובתכם, ה' יעזור לכולנו לעשות את מה שצריך לעשות, ושיהיה כל המהות של בן ישיבה, "קידוש ה' ארוך", ויציל אותנו מכל הצרות, מכל האויבות שיש ברחוב, יציל אותנו במהרה.

ללמוד וללמוד, כל אלה זוממים וזוממים,, לא יודע באיזה מילים חריפות לבטא, נגד, לחסל.. אך זה "לא יעלה בידם", אנחנו לומדים ולומדים, לא יהיה שום דבר! רק תורה ותורה ורק תורה, לימוד תורה, רק זה, אין משהו אחר.

אני חוזר על הדברים, זה "יסוד היסודות", זה עיקר העיקרים, ומסביב ג"כ, בלי זה לא שייך, לא להיות כמו הרחוב, לא בהתנהגות לא בדיבור לא במלבוש, לא... הכל להיות מכובד, בן תורה, שם ה' נקרא עליך.

ואתם הבחורים המופלגים שאתם יכולים להיות לדוגמא לצעירים, תעשו את הדוגמא בצורה הטובה המרבית, יכבדו

אותכם, ישמעו לכם, ירצו לחקות אותכם, לחקות זה דבר טוב שמחקים מצוין, רוצים להיות טוב להיות כמוכם, מה אני יכול להאריך דברים?; אולי עוד, אולי נגיד דבר תורה, ברשות ראשי הישיבות.

וכאן הביא רבינו ספק בנוגע למעילה בהקדש, באופן שלא עשה שום פעולה, רק "מחשבה" להקנות לשני. והביא רא"י חזקה לכך מסוגיא בבבא מציעא. ושאל האם זו רא"י או שאפשר לדחות אותה, ואמר שאפשר להתווכח, אך נדמה לי שזו רא"י מוכחת.

אח"כ הביא ספק "מופלא" מהחזון"א, שעצם הספק הוא חידוש, מה שאנחנו לבד, לא היינו מסתפקים בזה. בנוגע לבת כהן שנישאת לכהן, אם אוכלת בתרומה משתי הסיבות, ונפק"מ לבת כהן שקידשה אביה, ואינו זוכר אם לכהן או לישראל, וכן יש עוד נפק"מ, והביא שתי ראיות, א' מתוסי ביבמות, ומסוגיא בקידושין.

ואמר יש לעיין בדברים האלה, לחשוב, והוסיף, כדאי לחשוב לפני שעונים, זה טוב להיות מהיר מאד, אבל יותר טוב להיות לא מהיר, לחשוב! מה הדין בכהאי גוונא. ובנוגע לשאלה השניה, אם יש למישהו ממכם מה לומר? לפשוט את השאלה של החזון איש, זה ספק מחודש, אבל ככה הוא מסתפק, מה יהיה הדין בכהאי גוונא, והן שתי שאלות שאין להם קשר. אם יהיה למישהו להגיד משהו, חידוש, המצאה, או דרך, נוכל לקיים אם נמצא שזה נכון, מודה על האמת.

אמר לי פעם מישהו, יהודי שלמד בישיבת בית יוסף בגבעת רוקח, היתה בית יוסף היום הישיבה.. היה שכן בצד שני, שם היה גר החזון איש, ובבוקר שמעו אותו אומר ברכות השחר, והוא תיאר לי (הוא כבר לא בעולם הזה) היה לו חוש מוזיקלי, באיזה ניגון החזון איש אמר את המודה על האמת, אם הייתי יודע אולי הייתי גם אומר, אבל נעבאך לא כ"כ מסוגל, הוא אמר, שזה היה "מרשים מאד" לשמוע את המודה על האמת.

אבל לא נורא אם טועים, זה לא עוולה, לא שום עולה, ולכבד את הטועה, כל אחד, כולנו טועים, החזון איש אומר שהוא מלא טעויות, הוא כותב את זה לאדם "חשוב מאד" שהיה קשה לו להודות על האמת, לפי מה שהחזון איש כותב עליו, ואומר לו לא נורא אם טעות, לו אישית יש טעות, זה לא סתם דברי ענווה, ענווה זה "אמת" לא שקר, יש טעות, גם לאנשים הכי מרוממים, אבל הם מצליחים לתפוס את הטעות, או כשאחר אומר להם, וכמו שאומר בשם הגר"א, שלומד ועושה סדר ברוב הקושיות, ומודה על האמת לכל אדם ולתינוקות של בית רבן, עכ"פ זה לא נורא.

ה' יעזור לנו בחיפוש אחר האמת ובידיעת האמת, ונכבד את השני, לא מבעיא שאלה הקטנים צריכים לשמוע בקול המבוגרים, ועוד יותר בפרט, צריכים לשמוע בקול הרבנים שלהם, הראשי ישיבות, לשמוע היטב, לשמוע בקול המשגיחים, מה שהם אומרים שמתכוונים לטובתם, ולכבד גם את הצעירים, וכולנו נתנהג בכבוד הבריות, עם לימוד התורה וקיום המצוות, ונזכה להיות "לומדי תורה אמיתיים" בכל המובנים, ונוכל לומר אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלינו אנחנו שלומדים תורה, הבני תורה לומדים ללא הפסק.

לאחמ"כ נוצר ריתחא דאורייתא אדירה וגדולי התורה שליט"א התפלפלו עם ראש הישיבה שליט"א בעומק הסוגיות, אשרי עין ראתה כל אלה.

- ניתן להאזין לדעת תורה מגדולי ישראל בראשם רשכבה"ג מרן גאון ישראל הגאון רבי דב לנדו שליט"א, בקו חירום בעניני השעה שמספרו 074-740-3306.

- כמו"כ מידי שבוע יו"ל חוברת אוצר הפרשה ובו גליונות מרבתינו מרנן ורבנן גדולי ישראל זצוק"ל ושליט"א. ניתן לקבלו במייל - a169258235@gmail.com

- ניתן להצטרף לקבלת הגליון ע"י שליחת הבקשה למייל - a086221800@gmail.com